

A Mosonmagyaróvári Járásbíróság a ügyvéd
által képviselt Lombard Lízing Zrt. (6722 Szeged, Tisza Lajos krt. 85-
87.) felperesnek – a Dr. Csuka Ügyvédi Iroda (7400 Kaposvár, Csokonai u. 2., eljáró ügyvéd:
Dr. Csuka Zoltán) által képviselt szám alatti
lakos) alperes ellen kölcsöntartozás megfizetése iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t

A bíróság a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 440.000,-
(négy száznegyvenezer) forint perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 (tizenöt) napon belül fellebbezésnek van helye a Győri Törvényszékhez, amelyet a Mosonmagyaróvári Járásbíróságon kell egy példányban írásban benyújtani, vagy jegyzőkönyvbe mondani.

Ha a fél jogi képviselő nélkül jár el, erre a célra meghatározott ügyfélfogadási időben szóban is előadhatja. Az elektronikusan kapcsolatot tartó fél fellebbezését az elektronikus kapcsolattartás szabályai szerint terjesztheti elő.

A másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el a fellebbezést, kivéve, ha

- a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri,
- a bíróság azt indokoltnak tartja, vagy
- a tárgyaláson fogantatható bizonyítást kell lefolytatni.

A fellebbező félnek a tárgyalási tartására irányuló kérelmét a fellebbezésben kell előterjesztenie. A fellebbező fél ellenfele a fellebbezés kézbesítésétől számított tizenöt napon belül tárgyalás tartását kérheti.

I n d o k o l á s

- [1] A Mosonmagyaróvári Járásbíróság a peres felek nyilatkozatai, a csatolt okiratok, valamint a per teljes iratanyag alapján az alábbi tényállást állapította meg.
- [2] A felperes jogelődje a Lombard Finanzirozási Zrt. és az alperes között 2008. napján egyedi kölcsönszerződés jött létre HIT- szerződésszám alatt. Ennek keretében a

felperesi jogelőd az alperes által a komáromi Kori Kori Kori Korlátolt Felelősségű Társaság, mint szállító közreműködésével visszhitel alkalmazásával megvásárolni kívánt gyártmányú, típusú, alváz számú személygépkocsi megvételéhez nyújtott 3.368.350 Ft összegű, CHF alapú kölcsönt, míg önerőként 616.650 Ft állt rendelkezésére.

- [3] A normál devizakonstrukció választása mellett a 120 hónapos futamidő alatt a havi rendszeres törlesztő részlet összege 43.965 Ft volt. A törlesztés kezdete 2008. február 25. napja volt. A THM 11,19 %-ban került feltüntetésre. A szerződés ügyleti kamatot nem tartalmazott.
- [4] A szerződéskötés során a felperes képviselőjében a társaság hitelügyintézővel foglalkozó alkalmazottja, járt el, aki azonban külföldi letelepedés céljából elhagyta az országot, jelenleg Magyarországon sem lakóhelye, sem tartózkodási helye nincs.
- [5] A leporelló formátumú szerződés elválaszthatatlan mellékletét képezte a HIT/2006.05.31. számú Üzletszabályzat.
- [6] Az alperes fizetési kötelezettségének nem tett teljes mértékben eleget, ezért a felperes a szerződést 2014. február 5. napjával felmondta. A kölcsönszerződés felmondásának napján a HITGd/2009.08.01. számú Hirdetmény és Üzletszabályzat volt hatályban.
- [7] A felperes 2014. április 10. napján elkészítette az elszámolást, melyben a tartozás összegét 3.241.180,- forintban határozta meg.
- [8] Az alperes többszöri eredménytelen felszólítását követően a felperes, mint jogosult kérelmére dr. Rózsa Krisztina közjegyző 2018/2. számon fizetési meghagyást bocsátott ki az alperes, mint kötelezett ellen, amely eljárás az alperes határidőn belül előterjesztett ellentmondása folytán perré alakult.
- [9] A felperes eredeti keresetében a kölcsönszerződésből eredően 3.487.822,- forint tőke, 46.972,- forint szerződés szerinti késedelmi kamat, és 3.143.515,- forint tőke után 2018. július 19. napjától a kifizetés napjáig járó mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű kamata, valamint perköltségei megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [10] Az alperes ellenkérelme folytán a felperes keresetét a perfelvétel lezárása előtt akként változtatta meg, hogy amennyiben – a kamat százalékos mértékének hiánya esetén – a bíróság a kölcsönszerződés érvénytelenségét állapítja meg, úgy a kölcsönszerződést nyilvánítsa érvényessé, és az érvényessé nyilvánított kölcsönszerződés alapján az alperest kötelezze 3.487.822,- Ft tőke 46.972,- forint szerződés szerinti késedelmi kamat, és 3.143.515,- forint tőke után 2018. július 19. napjától a kifizetés napjáig járó mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű kamata, valamint perköltségei megfizetésére.
- [11] Az alperes a kereset elutasítását kérte annak jogalapját és összecszerúságát egyaránt vitatva. Ellenkérelmében az érdemi védekezés keretében anyagi jogi kifogásokat terjesztett elő, és elsősorban arra hivatkozott, hogy a szerződés létrejöttét gátló körülmények állnak fenn. Hivatkozott arra, hogy a felperes nem tájékoztatta őt az Üzletszabályzatban és Hirdetményben foglaltakról, annak megismerésére az aláírást megelőzően nem volt módja. Sérelmezte, hogy a szerződés nem tartalmazza az ügyleti kamat mértékét, és egyéb költségeket sem. Nem történt megfelelő tájékoztatás az árfolyamkockázatról, kockázatteltérő nyilatkozat sem került aláírásra.

Álláspontja szerint a szerződés érvényessé nyilvánítására nincs jogdogmatikai lehetőség. A felperesi keresettel nem érintett kifogásai a hitelképesség vizsgálatának elmaradására, az árfolyamkockázati tájékoztatás hiányára, a Hpt. 213. § (1) bekezdés a), b), c) és e) pontjainak a megsértésére vonatkoztak. Álláspontja szerint a szerződés ezen okokból eredően is teljesen érvénytelen.

- [12] A kereset az alábbiak szerint nem megalapozott.
- [13] A jelen perben alkalmazandó Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: rPtk.) 523. § (1) bekezdése szerint kölcsönszerződés alapján a pénzintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzeszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni.
- [14] A rPtk. 200.§ (2) bekezdése – egyebek mellett – akként rendelkezik, hogy semmis az a szerződés, amely jogszabályba ütközik.
- [15] A rPtk. 234. § (1) bekezdése értelmében a semmis szerződés érvénytelenségére – ha a törvény kivételt nem tesz – bárki határidő nélkül hivatkozhat.
- [16] A Kúriának az érvénytelenségi perekben felmerülő egyes eljárásjogi kérdésekről szóló 2/2010. (VI.28.) PK véleménye 6. a) pontja szerint, ha a fél a keresetében semmisségi okra hivatkozik, a bíróságnak elsőként azt kell vizsgálnia. A bíróság csak ennek eredménytelensége esetén térhet át a fél által felhozott megtámadási okok, vagy egyéb igények megalapozottságának vizsgálatára. A semmisségre alapított érvénytelenségi keresetben a fél által felhozott különböző semmisségi okok sorrendje a bíróságot nem köti. A bíróság először a szerződés létrejöttével, vagy létre nem jöttével kapcsolatban felmerült kérdésekről határoz, illetve elsőként vizsgálhatja a hivatalból észlelt semmisségi ok fennállását.
- [17] A PK vélemény indokolása szerint, mivel az egyes jogcímek logikai sorrendet alkotnak, a bíróság általában ezt a sorrendet köteles követni. Erre tekintettel - ha a perben ez iránt kétség merül fel - először a szerződés létrejöttéről, vagy létre nem jöttéről kell állást foglalnia. A szerződés létre nem jöttének észlelése éppúgy történhet hivatalból, mint a semmisségi ok észlelése. Ha a szerződés létrejöttnek tekintendő, a bíróság elsőként a semmisségi okokat vizsgálja. A semmisségi okok vizsgálata körében tehát a bíróságot a fél által előadott kérelmek sorrendje nem köti. A bíróság elsőként a semmisségi okokat vizsgálja akkor is, ha a fél elsődlegesen megtámadási okot jelölt meg és csak másodlagosan hivatkozik semmisségi okra.
- [18] Amennyiben a szerződés valamely, a törvényben meghatározott oknál fogva nem alkalmas a kívánt joghatás előidézésére, érvénytelen szerződésről beszélünk. A szerződés tehát a felek akaratából létrejött ugyan, de a szerződési akaratban, a szerződési nyilatkozatban vagy a célzott joghatásban fellelhető olyan hibában szenved, mely rendellenes helyzet miatt a polgári jog nem fogadja el érvényesnek, és általános szabályként a szerződéskötés előtti állapotot állítja helyre.
- [19] Az érvénytelenség okának a szerződés megkötésekor kell fennállnia. A később beállott fogyatékoság a szerződés érvényességére nincs kihatással. Az érvénytelenség két megjelenési formája a semmisség, és a megtámadhatóság.

- [20] A peres felek között az Üzletszabályzat I/6. pontjában meghatározott – svájci frankban kirótt – havi normál devizakonstrukciós kölcsönszerződés jött létre, amelyben a mértékadó devizanem nem forint, és a kamatváltozás I-II-t a kölcsönbevevő a Hirdetmény szerint köteles megfizetni.
- [21] Az alperes a jogszabályba ütközés kapcsán a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (továbbiakban Hpt.) 213.§ (1) bekezdés a), b), c) d) és e) pontjaira hivatkozott.
- [22] E jogszabálynak a 2008. január 21-i szerződéskötés időpontjában hatályos állapota szerint:
- [23] 213. § (1) Semmis az a fogyasztási kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza
- a) a szerződés tárgyát,
 - b) az éves, százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatót, a hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett egyéb - esetleges - költségek meghatározását és összegét, vagy ha az ilyen költségek pontosan nem határozhatók meg, az ezekre vonatkozó becslést,
 - c) a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékban kifejezett értékét,
 - d) azon feltételeknek, illetőleg körülményeknek a részletes meghatározását, amelyek esetében a hiteldíj megváltoztatható, vagy ha ez nem lehetséges, az erről szóló tájékoztatást,
 - e) a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat,
- [24] E törvény 2. sz. melléklet értelmező rendelkezéseinek III.5. pontja szerint fogyasztási kölcsön: a mindennapi élet szokásos használati tárgyainak megvásárlásához, javíttatásához vagy szolgáltatás igénybevételehez, továbbá a felhasználási célhoz nem kötötten fogyasztónak nyújtott kölcsön.
- [25] Miután a kölcsön felhasználása gépkocsi megvásárlása érdekében történt, így a szerződés a Hpt. szempontjából fogyasztási kölcsönszerződésnek minősül, így vizsgálható annak a Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) b), c), d) és e) pontjaira alapított érvénytelensége.
- [26] A szerződés a Ptk. 685.§ e) pontja szerint fogyasztói szerződésnek minősül.
- [27] Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy ha a Hpt. 213.§ (1) bekezdés d) pontjában írt semmisségi ok jól körülhatárolható, a többi rendelkezésre kihatással nincs, a szerződés a hiteldíj-változtatás figyelmen kívül hagyásával teljesíthető marad, így csupán részleges érvénytelenséget eredményez.
Annak tényét maga a felperes sem vitatta, hogy a kölcsönszerződés nem tartalmazza a kölcsön kamatát; így a szerződés a kamat százalékos mértékének feltüntetése hiányában a Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontja alapján semmis.
- [28] A semmisség ex tunc hatályú, a megkötés időpontjára visszaható hatállyal válik érvénytelenné a szerződés. Ehhez igazodóan mondja ki a Kúria Polgári Kollégiumának 1/2010. (VI.28.) sz. PK. véleménye az érvénytelenség általános jogkövetkezményéről, hogy az ilyen ügyletre nem lehet jogot alapítani, s a felek által célzott joghatások sem érhetőek el.
- [29] Az 1/2010. sz. PK vélemény a fél kötelezettségévé teszi, hogy az érvénytelenségre alapított marasztalási kereseti (vizontkereseti) kérelmében pontosan meg kell jelölnie, hogy az

érvénytelenség melyik törvényi jogkövetkezményének alkalmazását milyen tartalommal kéri a bíróságtól.

- [30] A PK vélemény értelmében sikeresnek bizonyuló alperesi semmisségi kifogás esetén a bíróság hivatalból csupán a semmisség általános jogkövetkezményét veheti figyelembe, mely a kereset elutasításában kell, hogy tetet öltön; míg ettől eltérő jogkövetkezmény alkalmazásához az alperesi pozícióban viszontkereset, felperesi pozícióban eshetőleges kereseti kérelem előterjesztése szükséges.
- [31] A felperes kereseti kérelmét az alperesnek a Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontjára, a kamat százalékos mértéke hiányára alapított semmisségi kifogásának előterjesztését követően módosította (17.P.20.406/2018/10. sz.), kérve a szerződés érvényessé nyilvánítását azzal, hogy a bíróság az induló ügyleti kamat éves százalékos mértékét 10,55%-ban a szerződés részévé tegye; ekként kötelezze az alperest 3.487.822,- Ft és járulékai megfizetésére.
- [32] A PK vélemény az 5. pontban kimondta, hogy ha az érvénytelenség oka kiküszöbölhető vagy utóbb megszűnt, a bíróság az érvénytelen szerződést a megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal érvényessé nyilváníthatja. Az indokolás tartalmazza azt is, hogy az érvénytelenségi ok kiküszöbölése voltaképpen a szerződés tartalmának a módosításával az érvénytelenségi ok miatt keletkezett érdeksérelem kiküszöbölését jelenti. Az elvet megerősítette a BH 2012.6. számú eseti döntés is. A felek a továbbiakban úgy kötelesek teljesíteni, mintha eredetileg is érvényes szerződést kötöttek volna.
- [33] A bírói gyakorlat során a kamat hiánya miatti érvénytelenség kiküszöbölhető lenne, erre mutatott rá a Győri Ítéletábrla a Pf.V.20.093/2018/5/I. sz. határozatában.
- [34] A szerződés azonban más okból is érvénytelennek tekinthető.
- [35] Az alperes ugyanis hivatkozott az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás nem volt megfelelő, emiatt az árfolyamkockázat alperesre hárítása a szerződésben tisztességtelen, továbbá kockázatfeltáró nyilatkozat sem került aláírásra.
- [36] A Hpt. 203. § (6) bekezdése szerint olyan lakossági ügyféllel kötött szerződés esetén, amely devizahitel nyújtására irányul, illetőleg ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmaz, a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja.
- [37] A Hpt. 203. § (7) bekezdés a) pontja kimondja, hogy a (6) bekezdésben meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell a devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztő részletre.
- [38] A kockázatfeltáró nyilatkozat hiánya nem eredményezi a szerződés érvénytelenségét, ahhoz sem a Ptk. sem a Hpt. nem fűzi a semmisség jogkövetkezményét.
- [39] A Kúria az Európai Unió Bírósága által különösen a C-26/13., C-186/16., C-51/17. sz. ügyekben a tájékoztatás tisztességtelensége tárgyában kifejtettek alapján megállapította, hogy a Kúriának az ezzel kapcsolatos elvi iránymutatásai (6/2013. PJE számú jogegységi határozat 3. pontja; 2/2014. PJE számú jogegységi határozat 1. pontja) változatlanul irányadóak.

- [40] Az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos tájékoztatás elmaradása, vagy nem megfelelő volta esetén tisztességtelen („nem világos, nem érthető”) és így érvénytelen a szerződésnek az a rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot a fogyasztó viseli. Mivel ez a főszolgáltatás körébe tartozó szerződési rendelkezés, ennek érvénytelensége az egész szerződés érvénytelenségét eredményezi, aminek következtében a fogyasztó nem kötelezhető az árfolyamkockázat viselésére. Nem minősül megfelelő tájékoztatásnak, ha az árfolyamkockázat viselése csak kikövetkeztethető a szerződés egyes rendelkezéseiből, vagy több különböző okiratban (pl. ÁSZF, üzletszabályzat, hirdetmény) szereplő rendelkezések együttes értelmezése alapján.
- [41] Önmagában az, hogy maga a fogyasztó nem járt el kellő körültekintéssel, nem zárja ki, hogy a fogyasztó arra hivatkozzék, hogy a pénzügyi intézmény nem, vagy nem megfelelően tett eleget a tájékoztatási kötelezettségének. Annak megítélésénél, hogy a fogyasztó kellő körültekintéssel járt-e el, amikor nem kért a pénzügyi intézménytől további tájékoztatást, figyelemmel kell lenni a szerződés átlagos fogyasztó számára esetleg félreérthető, homályos, bonyolult megfogalmazására is. A tájékoztatás – összhangban az Európai Unió Bírósága vonatkozó iránymutatásaival – akkor megfelelő, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztő részlet akár jelentősen is megemelkedhet, valamint ha abból az is kitűnik, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet. A tájékoztatásból egyértelműen ki kell tűnnie nemcsak annak, hogy az árfolyam-változással számolni kell, hanem annak is, hogy az nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent, és nem csak elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztő részleteket. Ha a világos és érthető írásbeli, vagy szóbeli tájékoztatásból a várható árfolyam növekedés felső határa vagy maximális nagyságrendje megállapítható, az árfolyamkockázat csak eddig a mértékig terheli a fogyasztót. (A Kúria Érvénytelenségi perek joggyakorlatával foglalkozó Konzultációs Testületének 2019. április 10-i állásfoglalása).
- [42] Az alperes által is hivatkozott z EUB C-26/13. számú, az EUB C-51/17., az EUB C-126/17. és az EUB C-186/16. számú ítéletben foglaltak követelményekkel kapcsolatban a bíróság az alábbiakra kíván rámutatni:
- [43] Az EUB C-26/13. számú ítélet rendelkező rész 2. pontja szerint a 93/13/EGK irányelv 4. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételnek világosnak és érthetőnek kell lennie. E követelményen pedig nem kizárólag azt kell érteni, hogy az érintett feltétel nyelvtani szempontból kell, hogy érthető legyen, hanem annak tájékoztatást kell nyújtania átlátható jelleggel a szerződésben meghatározott külföldi pénznem átváltási mechanizmusának konkrét működéséről, az e mechanizmust és a kölcsön folyósítását meghatározó többi feltételben előírt mechanizmus közötti viszonyról oly módon, hogy a fogyasztónak módjában álljon egyértelmű és érthető szempontok alapján értékelni a számára ebből eredő gazdasági következményeket. Az EUB C-126/17. számú ítélet 29. pontja alapján az átláthatóság követelményét kiterjesztően kell értelmezni. Az EUB C-51/17. számú ítélet 73-76. pontjaiból következően a tájékoztatásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy a kölcsönfelvevő tájékozott és megalapozott döntést hozhasson. A tájékoztatásnak ki kell terjednie legalább a kölcsönfelvevő lakóhelye szerinti tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztő részletekre gyakorolt

hatására (74. pont). A kölcsönfelvevőnek egyrészt világos tájékoztatást kell kapnia arról, hogy a deviza alapú kölcsönszerződés aláírásával bizonyos mértékű árfolyamkockázatot vállal, amely gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat, amennyiben az a pénznem, amelyben jövedelmét kapja leértékelődik, azon devizához képest, amelyben a kölcsönt nyújtották. Másrészt a banknak fel kell hívnia figyelmet az átváltási árfolyam lehetséges változásaira és a devizában felvett kölcsönrel összefüggő kockázatokra (75. pont). További követelmény, hogy a fogyasztó számára ténylegesen lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a szerződés összes feltételeit megismerhesse (76. pont). Az EUB C-51/17. számú ítélet utal az EUB C-186/16. számú ítéletre, ami az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatással szemben megfogalmazott átláthatóság követelményét akként értelmezi, hogy az érthető megfogalmazásnak a tájékoztatás abban az esetben felel meg, ha az feltünteti azon mechanizmus konkrét működését is, amelyre az érintett feltétel utal, valamint adott esetben az e mechanizmus és a többi feltételben előírt mechanizmus közötti viszonyt, vagyis a tájékoztatásnak ki kell térnie a fogyasztó kötelezettségvállalását esetlegesen befolyásoló, valamennyi olyan tényezőre, amely révén felmérheti, különösen az általa felvett hitel teljes költségét. A fogyasztónak a tájékoztatás alapján képesnek kell lennie arra, hogy felmérje e költségeket, a hitelszerződésnek említést kell tennie a szerződés tárgyát képező szolgáltatások jellegénél fogva elengedhetetlennek tekintett információkról (44. és 47. pont).

- [44] A bíróság kockázatfeltáró nyilatkozat hiányában az egyedi kölcsönszerződést, az annak elválaszthatatlan mellékletét képező Üzletszabályzatot, valamint az alperes ezzel kapcsolatos személyes meghallgatása során előadottakból kikövetkeztethető szóbeli tájékoztatás tartalmát együttesen vizsgálta annak érdekében, hogy az alperes, mint ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára felismerhető volt-e az, hogy az árfolyamváltozás hatására az általa visszafizetendő összeg korlátlanul megnövekedhet.
- [45] A felperes bár indítványozta _____ tanú meghallgatását a konkrét szerződéskötéssel kapcsolatban, azonban a tanú külföldi letelepedése miatt már nem volt elérhető az eljárásban.
- [46] A felperesnek az eljárás során nem sikerült bizonyítania, hogy az általa megjelölt tanú az Üzletszabályzat I. 25. b) pontjában meghatározott definíciót, – miszerint Kamatváltozás II. (Árfolyamváltozás): A mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam változásának függvényében az alábbi képlet szerint meghatározott kamatkülönbözet: $\text{Árfolyamváltozás II.} = \text{fizetési kötelezettség} \times ((\text{fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam} / \text{mértékadó árfolyam}) - 1)$ – az alperessel megfelelően, megértésre alkalmas módon ismertette, sem pedig azt, hogy ez a tájékoztatás az Üzletszabályzat V.5. pontjaiban írtak vonatkozásában megvalósult. E meghatározások, ismertetésüktől függetlenül még egy pénzügyekben átlagosan tájékozott személy részére sem nyújtanak olyan információt, amelyből érthető módon tudna következtetést levonni az árfolyamváltozásról, vagy annak várható mértékéről, holott a fogalom-meghatározások körében az I. 25. b) pontnak pont az lenne a célja, hogy a fogyasztó fizetési kötelezettségének a deviza alapú kölcsönzés lényegéből eredő változását fejezze ki oly módon, hogy abból számára világos legyen, hogy az árfolyamváltozásnak nincs felső határa, a törlesztőrészlet emiatt jelentős mértékben megemelkedhet.

- [47] Az általános szerződési feltételeket egy átlagos fogyasztó nem tudta volna megérteni, ugyanakkor a felperes arra sem tudott megfelelő bizonyítást felajánlani, hogy a felperesi közreműködő részéről az árfolyamkockázatról való tájékoztatás megértésre alkalmas módon mutatta volna be az árfolyamkockázat mechanizmusát. Az üzletszabályzatnak az e körben hivatkozott pontjai nem mutatták be világosan és átláthatóan a fogyasztó számára, hogy az árfolyamkockázatot nemcsak a forintnak svájci frankhoz viszonyított leértékelődése jelenti, hanem annak részét képezi egyebek mellett pl. a deviza kamatláb változása is (EUB C-51/17. számú ítélet 74. pont). A tájékoztatásnak ki kellett volna térni arra, hogy akár az árfolyamváltozás, akár a deviza kamatláb változás egyenes, lineáris összefüggésben áll-e a törlesztőrészletek növekedésével, a fogyasztóra rótt gazdasági következményekkel, vagy ezek a hatások összeadódnak, kumulatívak, adott esetben nem egyenesen arányosak a bekövetkezett változás mértékével. Nem tért ki arra sem a tájékoztatás, hogy a törlesztőrészletek forintban megfizetendő ellenértékének jelentős mértékű növekedése lehet korlátlan is, mivel az alperes azt erősítette meg vallomása során, hogy az ügyintéző ezt 150 forintban maximalizálta. Az alperes nem lehetett tisztában az írásbeli tájékoztatás alapján az árfolyamkockázat tényleges mibenlétével, a tájékoztatás nem tette lehetővé, hogy az alperes, mint fogyasztó értékelje a leértékelődésnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt konkrét gazdasági következményeit is.
- [48] Az árfolyamkockázatról való tájékoztatás nem felel meg az egyértelműség, világosság és átláthatóság követelményének sem. A felperes az árfolyamkockázatról való tájékoztatást az üzletszabályzat több különböző fejezetében és alpontjában helyezte el, így a tájékoztatás tényleges és valós tartalmának a feltáráshoz és megértéséhez az üzletszabályzat hivatkozott pontjainak összevetésére és együttes értelmezésére volt szükség, melyhez pénzügyi végzettség lett volna szükséges. Azonban az üzletszabályzatban elszórva szereplő tájékoztatás szóbeli, szűk körű ismertetése sem volt alkalmas arra, hogy az alperes az árfolyamkockázat valós tartalmát felismerje.
- [49] A kockázatfeltáró nyilatkozat hiánya önmagában semmisséget nem eredményez, azonban ilyen nyilatkozat hiánya, valamint a szóbeli tájékoztatás információszegénysége miatt nem állapítható meg, hogy az árfolyamkockázat mibenlétére, korlátlanságára, és annak az alperesre terhelésére vonatkozóan a [redacted] Kft., mint a felperesnek a Ptk. 315.§ szerinti teljesítési segédje olyan tájékoztatást adott volna, amely a jogszabályoknak, a Kúria 2/2014. PJE határozatában és a 6/2013. PJE jogegységi határozatainak, és az EUB döntéseiben megfogalmazott szempontoknak megfelelő, a kikötések egyértelműségét, átláthatóságát biztosító tájékoztatást nyújtott volna, ezért a bíróság az egész szerződés semmisségét a Ptk.209.§ (1) és a Ptk. 209./A.§ (2) bekezdése alapján állapította meg; elutasítva a felperes keresetét.
- [50] A 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2. törvény) 37. § (1) bekezdés szerint a fél a bíróságtól az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződés érvényessé vagy határozathozatalig terjedő időre történő hatályossá nyilvánításának az alkalmazását kérheti. E törvényi rendelkezésből következően – összhangban a kölcsönszerződés használati kötelelem jellegével – az eredeti állapot helyreállítása, mint érvénytelenségi jogkövetkezmény alkalmazása kizárt. Az érvényessé nyilvánítás elsődlegesen alkalmazandó jellege pedig kizárja a határozathozatalig terjedő időre történő hatályossá nyilvánítás lehetőségét is. Az érvényessé nyilvánításnak nincs akadálya, ha a szerződés érvénytelenségének kizárólag az az oka, hogy az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződéses rendelkezés(ek) tisztességtelen(ek),

hiszen ebben az esetben az érvénytelenség oka kiküszöbölhető azáltal, hogy a fogyasztót mentesítjük a tisztességtelen kikötésből fakadó árfolyamkockázat viselése alól. Az érvénytelenség jogkövetkezményeiről szóló 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 5. pontja szerint ugyanis „[a]z érvénytelenségi ok kiküszöbölése voltaképpen a szerződés tartalmának a módosításával az érvénytelenségi ok miatt keletkezett érdeksérelem kiküszöbölését jelenti.” Mindezekből következően az egyedüli alkalmazható érvénytelenségi jogkövetkezmény ilyen esetben a szerződés érvényessé nyilvánítása. (A Kúria Érvénytelenségi perek joggyakorlatával foglalkozó Konzultációs Testületének 2019. június 20-i állásfoglalása).

- [51] A bíróság az alperes álláspontját osztva utal rá, hogy a Hpt. 213.§ (3) bekezdése a 213.§ (1) bekezdése szerinti semmisséget relatív hatályúvá téve kimondja, hogy a szerződés semmisségére csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni, ekként az érvénytelenség levonása során is kizárólag a fogyasztó érdekei vehetők figyelembe. Abszurd helyzetet eredményezne, ha a fogyasztó érdekeire történő hivatkozással egyetemben az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása során a törvénysértést elkövető pénzügyi intézet érdekeit is figyelembe kellene venni.
- [52] Ugyancsak megkerülhetetlen az alperes azon hivatkozása, miszerint ha a Ptk. 205/B.§ (1) bekezdése értelmében az általános szerződési feltétel csak és kizárólag akkor válik a felek közötti szerződés részévé, ha az általános szerződési feltételt alkalmazó fél lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát megismerje, és azt a másik fél kifejezetten, vagy ráutaló magatartással elfogadta.
- [53] Az Üzletszabályzat, mint általános szerződési feltétel a szerződés részévé vált figyelemmel arra, hogy a Ptk. 205/B.§ (1) bekezdésének megfelelően a szerződés tartalmazza, hogy az alperes annak tartalmát megismerhette, megértette azt a szerződés aláírásával elfogadta. Az alperes akként nyilatkozott ugyan, hogy az egész szerződéskötés nagyon gyorsan zajlott, nem olvasta át részletesen a dokumentumokat, az Üzletszabályzat elolvasásának tényére nem emlékezett. Az a körülmény, hogy ha az alperes nem emlékszik, vagy nem olvasta el szerződés fizikailag is elválaszthatatlan mellékletét képező üzletszabályzatot annak aláírása előtt; az ő terhére esik. Ugyanakkor a törvény viszont kizárja annak lehetőségét, hogy egy a szerződés megkötése során a kikötés alkalmazójával szerződő féllel nem közölt általános szerződési feltétel bárminemű joghatást váltson ki, akkor nem lehetséges, hogy a szerződés érvényessé nyilvánítása esetén annak részévé válhasson egy kifejezetten tájékoztatási kötelezettség alá eső, viszont a szerződés megkötése során az alperessel teljes terjedelmében és megfelelő módon sem közölt üzletszabályzat.
- [54] A bíróság minderre figyelemmel a rendelkező részben foglaltak szerint elutasította a felperes keresetét.
- [55] A felperes a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83.§ (1) bekezdése alapján perköltség fizetésére köteles, amely az alperes jogi képviselével kapcsolatban felmerült ügyvédi munkadíjból áll. A csatolt költségjegyzék szerint az érdemi ellenkérelem, valamint a további írásbeli beadványok elkészítésének munkadíja a megbízási szerződés szerint 350.000,- forint, míg az alperesi képviselő három tárgyaláson vett részt, melynek munkadíja 30.000 Ft/tárgyalás volt. A kereset teljes elutasítására figyelemmel a felperes a perben felmerült valamennyi költségét saját maga viseli.

[56] Az ítélet elleni fellebbezés joga a Pp. 365. § (2) bekezdés a) pontján alapul.

Mosonmagyaróvár, 2020. október 06.

Dr. Paukovits Hedvig sk.
bíró

A kiadmány hitelélül: kiadó